

Triduum Paschalne

Triduum Paschalne
Autor: Aleksandra Gorzeik, Robert
Garstka, Aleksander Lysko

Po lekcji

- ▶ Przypomnisz sobie, czym w tradycji Kościoła jest Triduum Paschalne
- ▶ Korzystając z interaktywnej mapy obrzędowej poznasz zwyczaje wielkopostne w różnych częściach Górnego Śląska
- ▶ Przekonasz się, ile z nich znasz i kultywujesz w domu
- ▶ Dowiesz się, czym jest i jak można pielęgnować niematerialne dziedzictwo regionu i jak je chronić przed utratą

Triduum Paschalne

To trzy najważniejsze dni Wielkiego Tygodnia poprzedzające Wielkanoc. Słowo Triduum pochodzi z języka łacińskiego i oznacza dokładnie „trzy dni”. Okres ten należy więc rozumieć jako trzy fazy misterium Odkupienia: ostatnia wieczerza, śmierć Chrystusa na krzyżu oraz złożenie w grobie i cud zmartwychwstania.

Obrzędy doroczne i rodzinne związane z Triduum Paschalnym

<http://mapaobrzedowa.pl/mapa/>

Dzięki interaktywnej mapie możesz sprawdzić, jak kultywuje się obrzędy z różnych rejonach Górnego Śląska, np.:
wynotuj te, które wydały Ci się najbardziej interesujące.

- Porównaj z obrzędami w Twojej rodzinie. Czy się różnią? Dlaczego?

Praca w grupach

Grupa 1

Na dużych kartkach papieru za pomocą mapy myśli wypiszcie pojęcia i działania związane z obrzędem: Klekotki, kołatki, tragaczyki i tyrkotki

- ▶ Skorzystajcie ze strony: <http://mapaobrzedowa.pl/mapa/>

Wybierzcie lidera grupy, który przedstawi efekty pracy na forum klasy.

Grupa 2

Na dużych kartkach papieru za pomocą mapy myśli wypiszcie pojęcia i działania związane z obrzędem: Fakle

- ▶ Skorzystajcie ze strony: <http://mapaobrzedowa.pl/mapa/>

Wybierzcie lidera grupy, który przedstawi efekty pracy na forum klasy.

Praca w grupach

Grupa 3

Na dużych kartkach papieru za pomocą mapy myśli wypiszcie pojęcia i działania związane z obrzędem: Świecenie pokarmów

- ▶ Skorzystajcie ze strony: <http://mapaobrzedowa.pl/mapa/>

Wybierzcie lidera grupy, który przedstawi efekty pracy na forum klasy.

Grupa 4

Na dużych kartkach papieru za pomocą mapy myśli wypiszcie pojęcia i działania związane z obrzędem: Straże grobowe i Turki

- ▶ Skorzystajcie ze strony: <http://mapaobrzedowa.pl/mapa/>

Wybierzcie lidera grupy, który przedstawi efekty pracy na forum klasy.

Praca w grupach

Grupa 5

Na dużych kartkach papieru za pomocą mapy myśli wypiszcie pojęcia i działania związane z obrzędem: Wielkanocne procesje konne

- ▶ Skorzystajcie ze strony: <http://mapaobrzedowa.pl/mapa/>

Wybierzcie lidera grupy, który przedstawi efekty pracy na forum klasy.

Dziedzictwo społeczności lokalnej i regionalnej

Na dziedzictwo małych ojczyzn składają się zabytki i zjawiska dziedzictwa niematerialnego, które budują poczucie wspólnoty, wpływają na identyfikację z miejscem i stanowią część tożsamości.

Niematerialne Dziedzictwo Kulturowe

Tradycje i żywe wyrazy kultury odziedziczone po przodkach i przekazywane kolejnym pokoleniom, ale także współczesne wiejskie i miejskie praktyki, w których uczestniczą różnorodne grupy kulturowe.

Dziedzictwo niematerialne w województwie śląskim

Rozpoznajcie przykłady przedstawione na ilustracjach i znajdźcie więcej!
http://niematerialne.nid.pl/Dziedzictwo__niematerialne/Krajowa__inwentaryzacja/Krajowa__lista__NDK/

Oto przykład działania społecznego na rzecz ochrony dziedzictwa

Wniosek o wpisanie kroszonki na listę niematerialnego dziedzictwa kulturowego:

<https://dzieje.pl/dziedzictwo-kulturowe/wniosek-o-wpisanie-kroszonki-na-liste-niematerialnego-dziedzictwa-kulturowego>

Praca domowa

- ▶ Który z poznanych obrzędów związanych z kultywowaniem Triduum Paschalnego powinien znaleźć się na Liście Niematerialnego Dziedzictwa?
- ▶ Klikając w link poniżej możecie przeczytać co należy zrobić by kolejny zwyczaj znalazł się pod szczególną ochroną. Do dzieła!

<http://niematerialne.nid.pl/upload/iblock/f84/f84721411fd959c73c17f348d6abd942.doc>

Praca domowa

Cele ogólne podstawy programowej:

- ▶ Doskonalenie umiejętności myślowo-językowych, takich jak: czytanie ze zrozumieniem, pisanie twórcze, formułowanie pytań i problemów, posługiwanie się kryteriami, uzasadnianie, wyjaśnianie, klasyfikowanie, wnioskowanie, definiowanie, posługiwanie się przykładami, itp.
- ▶ Rozwijanie osobistych zainteresowań ucznia i integrowanie wiedzy przedmiotowej z różnych dyscyplin
- ▶ Rozwijanie wrażliwości społecznej, moralnej i estetycznej
- ▶ Rozwijanie narzędzi myślowych umożliwiających uczniom obcowanie z kulturą i jej rozumienie
- ▶ Rozwijanie u uczniów szacunku dla wiedzy, wyrabianie pasji poznawania świata i zachęcanie do praktycznego zastosowania zdobytych wiadomości.

Najważniejsze umiejętności zdobywane przez ucznia w trakcie kształcenia ogólnego w liceum i technikum:

- ▶ myślenie: analityczne, syntetyczne, logiczne, komputacyjne, przyczynowo-skutkowe, kreatywne, abstrakcyjne, percepcyjne, pojęciowe.
- ▶ czytanie
- ▶ komunikowanie się w języku ojczystym i w językach obcych, zarówno w mowie, jak i w piśmie
- ▶ kreatywne rozwiązywanie problemów z różnych dziedzin z wykorzystaniem metod i narzędzi wywodzących się z informatyki, w tym programowanie
- ▶ umiejętność sprawnego posługiwania się nowoczesnymi technologiami informacyjno- -komunikacyjnymi, w tym dbałość o poszanowanie praw autorskich
- ▶ samodzielne docieranie do informacji, dokonywania ich selekcji, syntezy oraz wartościowania, rzetelnego korzystania ze źródeł
- ▶ umiejętność współpracy w grupie i podejmowania działań indywidualnych
- ▶ nabywanie kompetencji społecznych, udział w projektach zespołowych lub indywidualnych oraz organizacja i zarządzanie projektami

W zakresie języka polskiego:

I. Kształcenie literackie i kulturowe

- ▶ Rozróżnianie kultury wysokiej i niskiej, elitarnej i popularnej oraz dostrzeganie związków między nimi

II. Kształcenie językowe.

- ▶ Wzbogacanie umiejętności komunikacyjnych, stosowne wykorzystanie języka w różnych sytuacjach komunikacyjnych

IV. Samokształcenie

- ▶ Doskonalenie umiejętności korzystania z różnych źródeł informacji, w tym zasobów cyfrowych, oceny ich rzetelności, wiarygodności i poprawności merytorycznej
- ▶ Umacnianie postawy poszanowania dla cudzej własności intelektualnej
- ▶ Rozwijanie umiejętności efektywnego posługiwania się technologią informacyjną w poszukiwaniu, porządkowaniu i wykorzystywaniu pozyskanych informacji

W zakresie plastyki:

I. Uczestniczenie w kulturze poprzez kontakt, analizę i interpretację dzieł sztuki; dostrzeganie kontekstów powstawania dzieła.

- ▶ w oparciu o właściwą terminologię dokonuje opisu i analizy wybranych dzieł sztuki różnych dyscyplin;
- ▶ interpretuje i odczytuje wybrane dzieła sztuki w kontekście epoki

II. Zapoznanie z wybranymi zagadnieniami dotyczącymi (...) sztuki lokalnego środowiska;

- ▶ wymienia zabytki i dzieła architektury najbliższej okolicy
- ▶ opisuje dzieła sztuki regionu, stosując terminy i pojęcia właściwe dla danego obiektu i stylu
- ▶ dokumentuje (fotografuje, filmuje lub tworzy prezentacje z wykorzystaniem nowoczesnych technologii) dzieła lub wydarzenia istotne dla kultury lokalnej

III. Wprowadzenie w obszar działań instytucji profesjonalnie zajmujących się upowszechnianiem kultury w zakresie sztuk plastycznych; ekspresja twórcza podejmowana w związku z organizacją wystaw.

W zakresie historii:

Edukacja historyczna pełni ważne cele wychowawcze. Umożliwia w szczególności:

- ▶ kształtowanie szacunku dla dziedzictwa narodowego; wyrabianie poczucia troski o pamiątki i zabytki historyczne
- ▶ rozbudzanie zainteresowań własną przeszłością, przeszłością swojej rodziny oraz historią lokalną i regionalną
- ▶ kształtowanie zdolności humanistycznych, sprawności językowej, umiejętności samodzielnego poszukiwania wiedzy i korzystania z różnorodnych źródeł informacji, krytycznego formułowania i wypowiadania własnych opinii